

Bemærkninger – Ældre- og Sundhedsudvalget

Sundhed og Myndighed

Samlet nettobudget for området: 499.048.200 kr.

Budgetgrundlag

Budgettet består af et rammebudget. Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2024, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

I forbindelse med tilførsel af DUT-midler har Sundhed og Myndighed fået tilført 0,2 mio. kr. til hurtigere og mere fleksibel hjælp 0,1 mio. kr. i 2024 og herefter, samt tilbageførsel af VEU-opsparring 0,1 mio. kr. i 2024.

Beskrivelse af området

Kalundborg Kommunes vision er, at alle borgere kan få et godt og sundt liv, med både fysisk, mental og social trivsel – gennem hele livet, og dermed også et godt og værdigt ældre-liv.

Med det udgangspunkt varetager Sundhed og Myndighed blandt andet følgende opgaver:

- Bevilling af hjemmehjælp efter Serviceloven og herunder afregning af ydelser til private og kommunale leverandører
- Visitation af vareudbringning, madservice, genoptræning, vedligeholdelsestræning, omsorgstandpleje, plejeorlov pasning af døende og kronisk syge, kommunens ældre-og handicapboliger, plejeboliger og midlertidige pladser
- Visitation af hjælpemidler, forbrugsgoder, handicapbiler, boligændringer, kropsbårne hjælpemidler (proteser, stomi og bleer), kørestole, APV-hjælpemidler samt hjælpemidler til genoptræning efter sygehusindlæggelse og rehabilitering
- Drift af Hjælpemiddeldepot, der løser opgaver med f.eks. med opsætning/nedtagning af elektroniske nøgleenheder, nødkald, montering af ramper, greb m.m., reparation, indkøb, vask, udbringning og afhentning af hjælpemidler
- Arbejdsgiveransvar for SSH og SSA-elever, herunder administration, vejledning og aflønning.
- Understøtte udvikling af sygeplejeområdet i tæt samarbejde med den kommunale sygepleje herunder koordinering og vejledning af sygeplejestuderende
- Samarbejde og sparring med frivillige sociale foreninger og ikke-organiserede frivillige og drift af de frivilligdrevne aktivitetscentre
- Administration og sagsbehandling ved fordeling af § 18-midler og puljen til fremme af frivillige aktiviteter på ældreområdet
- Hygiejneorganisation til forebyggelse af opståen og spredning af infektioner og sundhedspolitik

Udvikling og udfordringer

Det nære sundhedsvæsen

Ændringerne i det nære sundhedsvæsen ses tydeligt i forbindelse med udskrivelser til midlertidige pladser og til borgernes eget hjem, en væsentlig øget kompleksitet og usikkerhed omkring den enkelte borger, hvor sygepleje er påkrævet, ses i et større omfang end tidligere. Der arbejdes overordnet med strategierne for Det gode og værdige ældre-liv, Det nære sundhedsvæsen, fælles retning m.m., så det giver liv og mening for såvel borgere som medarbejdere. Håndteringen af de periodiske og infektionshygiejniske udfordringer, hvor hygiejneorganisationen skal sikre et kontinuerligt fokus på f.eks. sæsonbetonet influenza, maveinfektioner og Covid-19-lignende udfordringer.

Den demografiske udvikling

Borgere i aldersgruppen 65-89 år forventes at stige, især for aldersgruppen +80 år. Sundhed og Myndighed servicerer primært borgere inden for denne aldersgruppe. Borgere er formentlig ret mobile og selvhjulpne, men med højere levealder forventes en højere incidens af alvorlige og invaliderende sygdomme, som kan kræve flere indsatser og større forbrug af hjælpemidler, særligt med fokus på demens.

Hjemmeplejen og plejehjem

Antallet af borgere, der modtager hjemmepleje fra kommunen, samt antallet af de visiterede timer er stigende. I forhold til mellemkommunal refusion af køb af hjemmepleje samt plejehjemspladser købes der fortsat flere pladser i andre kommuner, end der sælges. Der arbejdes rehabiliterende på ældreområdet.

Teknologisk udvikling

Der forventes en øget efterspørgsel på kompenserende hjælpemidler, konsekvensen er et forventet stigende forbrug på hjælpemiddelområdet grundet et stigende fokus på bevilling af hjælpemidler, herunder velfærdsteknologiske hjælpemidler f.eks. elektroniske proteser eller dropsfodsstimulatorer, som kan øge borgerens formåen samt livskvalitet og i nogle tilfælde kan reducere borgerens samlede behov for hjælp.

Udviklingssygepleje

Antallet og kompleksiteten af de opgaver der varetages af den kommunale udviklingssygeplejerske vedrørende det nære sundhedsvæsen, er steget de seneste år. Der er en øget forventning til kommunernes deltagelse i udviklingen af det samlede sundhedsvæsen, herunder deltagelse i tværsektorielle samarbejdsfora og projekter, samtidig med, at udviklingen af det nære sundhedsvæsen kræver ressourcer i forhold til lokale aktiviteter.

Sundhedsklynger

Samarbejdet vedrørende sundhedsklynger er etableret i 2022 omkring landets akuthospitaler med et forpligtende samarbejde mellem kommuner, almen praksis og hospitaler. Særlige fokusindsatser, der implementeres i hver kommune. Hvor der på ældreområdet afholdes videomøder med sygehuset og tværsektorielle, samt bedre udskrivelser og forebyggelse af akutte kontakter og reduktion af genindlæggelser ved 72 timers behandlingsansvar.

Medfinansiering af IT-løsninger

På nuværende tidspunkt dækker budgettet til kommunal medfinansiering og finansiering af regionale sundhedsydelser udelukkende den aktivitetsbestemte udgift. Men som en del af det tværsektorielle samarbejde, er kommunerne forpligtet til at medfinansiere IT-løsninger, der sikrer den tværsektorielle kommunikation og informationsudveksling herunder driftsudgifter til Fælles Medicin Kort, sundhedsdatanetværket og MedCom.

Ny ældrelov

Folketingets arbejde med en Ny ældrelov som følges i forhold til muligheder for "frisættelse" fra nuværende krav og reguleringer på ældreområdet.

Forebyggelse og Genoptræning

Samlet nettobudget for området: 27.020.000 kr.

Budgetgrundlag

Budgettet er et rammebudget. Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2024, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Forebyggelses- og Genoptræningscenter varetager patientrettet forebyggelse, genoptræning og vederlagsfri fysioterapi efter Sundhedsloven, herunder myndighedsopgaven og koordinering i forhold til private leverandører på området. Efter Serviceloven varetages genoptræning, vedligeholdelsestræning, rehabilitering og forebyggende hjemmebesøg.

Ydelserne leveres i træningslokaler på Kalundborg Sundheds- og Akuthus, på Trænings- og Rehabiliteringscenter Høng og i borgeres eget hjem.

Forebyggelses- og Genoptræningscenter har aftale om levering af træning til borgere, der har et botilbud på Præstehaven.

Driften af ejerforeningen for Kalundborg Sundheds- og Akuthus og den daglige drift af huset varetages af Forebyggelses- og Genoptræningscenter.

Forebyggelses- og Genoptræningscenter deltager i implementeringsprojekter og udviklingsarbejde omkring mange af de borgernære og patientrettede sundhedsfremmende og forebyggende tilbud.

Udvikling og udfordringer

Behovet for forebyggelse, genoptræning og rehabilitering forventes at stige i de kommende år. Dette både på grund af den demografiske udvikling med flere ældre og en stigning i antallet af borgere der bliver ramt af kronisk sygdom, hvor begge grupper har behov for forebyggende og sundhedsfremmende indsatser. Tendensen med at borgere i højere grad udskrives hurtigere fra sygehusene fortsætter, hvilket kræver mere omfattende og længerevarende rehabiliterings- og genoptræningsforløb.

Der ses også fortsat en praksis hvor flere opgaver bliver lagt ud på træningsområdet, og der udvikles nationale kvalitetspakker på det forebyggende område, som skal følges. Dette stiller krav om flere og nye ydelser af forebyggende, genoptræning og rehabiliterende karakter, og et konstant fokus på effektiv opgaveløsning og kompetenceudvikling af medarbejdere.

Kalundborg Kommune har ingen indflydelse på tilgangen af genoptræningsplaner, men der arbejdes målrettet med at udvikle effektive og rationelle tilbud, så opgave og ydelse matcher. Denne udvikling foregår i et nært samarbejde med de private leverandører til genoptræning. Hvis der kommer en voldsom stigning i de kommende år, kan det blive en udfordring at tilbyde relevant genoptræning inden for den lovfastsatte ventetid og leve op til kvalitetsindikatorer på det forebyggende område.

Tandplejen

Samlet nettobudget for området: 20.744.400 kr.

Budgetgrundlag

Budgettet er et rammebudget. Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2024, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Derudover reguleres Tandplejen efter demografien i forhold til tilgang og afgang af børn. Der arbejdes på en ny demografimodel frem mod Budget 2025.

Beskrivelse af området

Her på Børne- og ungdomstandplejeområdet har kommunen hidtil været forpligtiget til at tilbyde vederlagsfri forebyggende og behandlende tandpleje, til alle børn og unge under 18 år, som er tilmeldt folkeregistret i kommunen. Denne ordning er udvidet, så tilbuddet også gælder for de 18-21 år. Der er tale om en gradvis implementering af ordningen og når ordningen er fuldt implementeret i 2025, vil den gælde for alle unge under 22 år. Ordningen er en fortsættelse af den allerede eksisterende Fritvalgs ordning, der hidtil har omfattet de 16-18-årige. De unge mellem 16-21-år kan således frit vælge at fortsætte i den kommunale tandpleje eller vælge at gå hos en privatpraktiserende tandlæge.

Hvis forældrene til de 0-15-årige ønsker et andet tilbud end dét, kommunen vederlagsfrit stiller til rådighed, er det muligt mod en egenbetaling. Egenbetalingen er fordelt således at familien betaler selv 35 % og kommunen betaler 65 % af omkostningerne.

Tandregulering skal tilbydes Ca. 25 % af en årgang. Kalundborg Kommune har indgået en aftale med en privat leverandør omkring tandreguleringsopgaven.

Socialtandpleje udførelsen af den kommunale opgave om tilbud til særligt udsatte borgere i forbindelse med Socialtandplejen varetages af Tandplejen i Kalundborg.

Udvikling og udfordringer

Tidligere beregninger har vist, at ca. 10 % af børnene var i risiko for at have et særligt behov for forebyggende og behandlende tandpleje. Dette tal har været stigende i flere år, og i dag er der tale om 20-25 % af børnene. Der er ikke tegn på, at tallet er for nedadgående – faktisk ses stadig en stigning hos førskolebørnene (0-5 år).

Cariestal

En stor udfordring er at få stabiliseret cariestallet, så det med tiden vil ligge på regionens gennemsnit. Cariestallet er fortsat stigende hos vores førskolebørn – hvilket er en tydelig tendens i hele landet.

Nøgletal

Tandplejen

Antal indskrevne i Tandplejen i alt 2022 (0-17-årige): 8911

Antal indskrevne i Tandplejen i alt 2023 (0-17-årige): 8740

Heraf er 8677 indskrevne på en kommunal klinik.

Hos private tandlæger er 63 indskrevne med følgende fordeling:

35/65 %-ordningen (0-15-årige): 16

Vederlagsfri tandpleje - Fritvalgs (16-17-årige): 47

Hjemmeplejen, Sygepleje og Døgnrehabilitering

Samlet nettobudget for området: 70.522.800 kr. Bruttobudget (188.443.800 kr.)

Budgetgrundlag

Budgettet er en kombination af et rammebudget og takstfinansieret som styres efter BUM modellen (Bestiller-udføreren-modtageren). Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2024, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Området består af Hjemmeplejen, Sygeplejen og Døgnrehabilite, hvor der er ca. 500 medarbejdere ansat, som består af sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedshjælpere, pædagoger, ufaglærte og løbende er der tilknyttet et stort antal studerende, elever og praktikanter.

De 3 sygeplejegrupper varetager sundhedslovsindsatser hos borgere i eget hjem. Borgerne plejes og behandles enten på sygeplejeklinikkerne eller i eget hjem. Sygeplejen varetager koordinationer såvel internt som eksternt med borgeren i centrum.

Fritvalgsgrupper varetager praktisk hjælp og personlig pleje hos borgere i eget hjem, med baggrund i de ydelser der bevilges fra myndighedsafdelingen.

På Trænings- og rehabiliteringscenter Høng (Odinscentret) har borgerne i Kalundborg mulighed for at opholde sig midlertidigt (opholdet bevilges af myndighedsafdelingen), for at få pleje og behandling, såfremt det ikke er muligt at varetage opgaverne i eget hjem. Der er ligeledes et tæt samarbejde med Forebyggelse og genoptræningsenheden, som har fået nye faciliteter på samme adresse. Der er mulighed for at modtage specialiseret genoptræningsophold samt indlagt på e-hospital.

Udvikling og udfordringer

Overordnet set udfordres området af det stigende antal ældre borgere og den øgede kompleksitet i opgaverne. Derudover ses en opgaveglidning fra region til kommune. Der ses en løbende udfordring i forhold til rekruttering og fastholdelse af medarbejder, som kan ses på en stor personaleomsætning på området.

Aktivitet og Plejehjem

Samlet nettobudget for området: 164.305.300 kr. Bruttobudget (166.445.300 kr.)

Budgetgrundlag

Budgettet er en kombination af et rammebudget og takstfinansieret som styres efter BUM modellen (Bestiller-udføreren-modtageren). Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2024, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Aktivitet og plejehjem leverer ydelser til borgerne på de 9 plejehjem i Kalundborg kommune.

Loch Ness og Raklev plejehjem er et par mindre plejehjem, der lejes ud som ældreboliger via boligselskab efter kommunal visitation. Ved plejehjemmet Loch Ness er der yderligere tilknyttet ældreboliger, hvor plejepersonalet på Loch Ness leverer ydelser til borgerne i eget hjem.

Nyvangsparken og Rørmosencentret er demensplejehjem og hvor der på Rørmosencentret er mulighed for at gøre brug af midlertidige boliger til aflastning for demente borgere som er

hjemmeboende og udover plejeboligerne er der på centrene daghjem for hjemmeboende demente borgere, samt et daghjemstilbud i form af et sommerhus.

Jernholtparken, Ældrecenter Enggård og Høng Ældrecenter er hovedsageligt somatiske pladser, samt et dagcenter for hjemmeboende borgere.

Bregninge Plejehjem og Sejerø Ældrehjem – heraf 1 midlertidig bolig, samt hjemmeplejen som leverer ydelser for borgere som bor i eget hjem på øen dag, aften og nat. Der er ikke tilknyttet dagcenter på Bregninge Plejehjem.

Udvikling og udfordringer

Det forventes at området bliver udfordret af målgruppen +80-årige med stadig mere komplekse behov, samt opgaveglidning fra Det Nære Sundhedsvæsen og Det Gode og Værdige Ældre liv. Derudover forventes det, at den sundhedsfaglige indsats, vil blive udfordret betydeligt det kommende år, dels grundet lovgivning og dels som konsekvens af opgaveglidning mellem Region og Kommune. Området er udfordret på rekruttering af medarbejdere. Efter en omstrukturering på området er der iværksat en harmonisering af de 9 plejehjem.

Madservice

Samlet nettobudget for området: 1.871.800 kr.

Budgetgrundlag

Budgettet er et rammebudget. Området er til dels brugerfinansieret i form af borgerbetaling for levering af mad. Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2024, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Kalundborg Madservice fremstiller og leverer mad til hjemmeboende borgere og til borgere på botilbud, som er visiteret til at modtage mad fra madservice, der bringes mad ud en gang ugentligt. Derudover leveredes der til cafemiljøer for de ældre i Kalundborg Kommune.

Madservice har ca. 27 ansatte, som består af ernæringsassistenter, husassistenter, ernærings elever og administrativt personale.

Udvikling og udfordringer

Der arbejdes med den nationale retningslinjer på ernæringsområdet, som modificeret konsistens til borger med tygge-og synkebesvær, samt flere nye typer af konsistens på maden.

Der arbejdes løbende med at udvikle aftaler med de lokale leverandører i forhold til de leverede råvarer som fremadrettet skal blive af den mere bæredygtige slags.

Madservice er omfattet af Frit valg på ældreområdet, det betyder at borgere som er visiteret til at få leveret mad, frit kan vælge om de ønsker at købe maden hos Kalundborg Madservice eller af de privat udbydere som er blevet godkendt til at levere mad til visiteret borgere i Kalundborg Kommune.